

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Neuropszichológia

Egyetemi tanév 2025/2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3. Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4. Szakterület	Neveléstudományok
1.5. Képzési szint	Alapképzés (Licenz)
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Gyógypedagógia – magyar nyelven Gyógypedagógus/ Képesítés kód: L060070020
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Neuropszichológia				A tantárgy kódja		PLX00011			
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			Dr. Kiss Szidónia, docens								
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			Dr. Kiss Szidónia, docens								
2.4. Tanulmányi év		1	2.5. Félév		1	2.6. Értékelés módja		K	2.7. Tantárgy típusa		Szaktantárgy (DS)

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					12
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					10
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					9
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszám					33
3.8. A félév összóraszám					75
3.9. Kreditszám					3

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	PC/laptop, internet
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	PC/laptop, internet

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

Szakmai/kulcs-kompetenciák	C1 - Különböző célcsoportokhoz és szervezeti/társadalmi kontextusokhoz igazított oktatási programok/intervenciók/akciók/tevékenységek tervezése. RAI 1 - Tanulási/képzési tevékenységekhez kapcsolódó projektek kidolgozása a neveléstudományok területére jellemző koncepciók, elméletek és módszertanok felhasználásával.
Transzverzális kompetenciák	CT8 – Hatékony együttműködés szakmai, interdiszciplináris munkacsoportokban, kifejezetten a neveléstudományok területén megvalósuló projektek és programok fejlesztésére összpontosítva. RAI8 – A csapatmunkára jellemző feladatok, szerepek és tevékenységek végrehajtása; a feladatok elosztása a vezetett szintek/személyek között.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	A hallgató ismeri az C1 b) Ismeri az oktatás területére jellemző fogalmakat, elméleteket, elveket, eljárásokat és módszereket.
Képességek	A hallgató képes CT8 A hallgató/abszolvens személy konkrét csapatmunka feladatokat old meg oktatási programok/intervenciók/projektek tervezése, szervezése, megvalósítása és értékelése céljából.
Felelősség és önállóság	A hallgató képes önállóan dolgozni C1 b) Kritikusan vizsgálja a tanári szakma felelősségét, kiemelve az oktatási folyamat összetettségét.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	- A szakterület és a szakterület alapfogalmainak, elméleteinek és módszereinek ismerete és megértése; azok megfelelő alkalmazása a szakmai kommunikációban - Az alapismeretek használata a szakterülethez kapcsolódó különféle fogalmak, helyzetek, folyamatok, projektek stb. magyarázatára és értelmezésére
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	- A gyógypedagógiára és különösen az idegtudományra jellemző alapfogalmak, elméletek és módszerek megfelelő használata a szakmai kommunikációban - A neuropszichológiai jelenségek magyarázata és értelmezése a szakterület megfelelő alapfogalmai és elméletei alapján - Az idegtudomány alapvető jellemzőinek, a főbb paradigmák és módszertani irányelvek leírása - Az információk minőségének és a használt fogalmak hierarchiájának értékelése a terjedelem, a kiterjedés és a definíció függvényében, de a kontextus igényeitől is függően - Tények és elméletek magyarázata és értelmezése a szakterület alapvető ismereteinek, valamint önállóan szerzett megfigyelések és információk felhasználásával - A gyógypedagógia főbb elméleti megközelítéseiinek összehasonlító elemzése

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Az idegrendszer felépítése és evolúciója. A neuron. Gliasejtek	Előadás, ppt bemutató	

2. Neuronok közötti kommunikáció	Előadás, ppt bemutató	
3. Az idegrendszer felépítése. Gerincvelő. Nyúltvelő, híd, középagy, kisagy	Előadás, ppt bemutató	
4. Talamusz, hipotalamusz, limbikus rendszer	Előadás, ppt bemutató	
5. Agyféltekék, agylebenyek, kérgi területek	Előadás, ppt bemutató	
6. Aszimmetriák az agyban	Előadás, ppt bemutató	
7. Látás, hallás	Előadás, ppt bemutató	
8. Szaglás, ízérzékelés	Előadás, ppt bemutató	
9. Testérzékelés	Előadás, ppt bemutató	
10. Az alvás neurobiológiai alapjai. Bioritmusk	Előadás, ppt bemutató	
11. A figyelem neurobiológiai alapjai	Előadás, ppt bemutató	
12. A tanulás neurobiológiai alapjai	Előadás, ppt bemutató	
13. Az emlékezés neurobiológiai alapjai	Előadás, ppt bemutató	
14. Az érzelmek és a motiváció neurobiológiai alapjai	Előadás, ppt bemutató	
Könyvészet • Atkinson, R.L., Atkinson, R.C., Smith, E.E., Bem, D.J., Nolen-Hoeksema, S. (2002). Pszichológia. Osiris Kiadó, Budapest • Avram, E. (2009). Neuropsihologie – creier și funcționalitate. Editura Universitară, București • Csépe V. (2005). Kognitív fejlődés neuropszichológia. Gondolat Kiadó, Budapest • Cziegler I. (2005). A figyelem pszichológiája. Akadémiai Kiadó, Budapest • Kiss Sz. (2015). Bevezetés az idegtudományokba. Egyetemi Kiadó, Kolozsvár • Kiss Sz. (2015). Bevezetés az idegtudományokba (Întroducere în neuroștiințe). Suport de curs • Kolb, B., Wishaw, I.Q. (2007). Fundamentals of human neuropsychology. (6th ed.) New York, NY: Worth Publishers • Márkus A. (2006). Neurológia pszichológus hallgatók számára. Akadémiai Kiadó, Budapest • Oláh A. (2006). Pszichológiai alapismeretek. Bölcsész Konzorcium, Budapest pszichológia. Osiris Kiadó, Budapest • Zimbardo, P., Johnson, R., McCann, V. (2018). Pszichológia mindenkinek. Libri Kiadó, Budapest		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Neuronális hálózatok	Megbeszélés	
2. Elemi idegjelenségek	Összehasonlító elemzés	
3. Neurotranszmitterek	Összehasonlító elemzés	
4. Limbikus rendszer, hippocampus, emlékezet	Megbeszélés	
5. Split-brain. Afáziák	Összehasonlító elemzés	
6. Neuroendokrin rendszer	Megbeszélés	
7. Agylebenyek. Lebenyszindrómák	Megbeszélés	
8. Féltekék közötti funkcionális különbségek	Megbeszélés	
9. Alvászavarok	Összehasonlító elemzés	
10. Figyelemzavarok	Megbeszélés	
11. Tanulási problémák	Összehasonlító elemzés	
12. Emlékezet-zavarok. Időskori demenciák	Megbeszélés	
13. Hangulatzavarok	Megbeszélés	
14. A stressz hatása az egészségre	Megbeszélés	
Könyvészet • Ádám Gy. (2002). Az emberi elme színe és fonákja. Okker Kft, Budapest • Changeux, J-P. (2000). Agyunk által világosan. Typotex Kiadó, Budapest • Rubner, J. (2007). A tudásról és az érzésről. Bevezetés az agy kutatásba. Dialóg Campus Kiadó, Budapest • Szűcs A. (2003). Narcolepsia. Ablak az alvásra. Akadémiai Kiadó, Budapest		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A javasolt előadás és szemináriumi témák a gyógypedagógia alap- és alkalmazott kutatásának aktuális témái, és megközelítésük a tudományágban a szakirodalom legújabb eredményeire épülnek. A tantárgyak alkalmazásai a munkaerőpiacon igényelt és a szakmai közösségek normái szempontjából releváns főbb fogalmakra is kiterjednek.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Írásbeli vizsga		70%
10.5 Szeminárium / Labor	Szemináriumi tevékenység	Projekt leadása	30%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

Óralátogatási kötelezettség:

A kurzus, a szeminárium vagy a gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében a hiányzások (igazolt vagy igazolatlan) maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet. Az óralátogatási kötelezettségek elmulasztása a nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után (lásd kreditszabályzat).

A félévi vizsgán megszerzett átmenő jegy (4,50).

Ha a félévi vizsgán a hallgató nem éri el az átmenő jegyet (4,50), akkor a vizsgát sikertelennek értékeljük akkor is, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett.

A szemináriumi dolgozat(ok) leadása és bemutatása:

A szemináriumi feladat(ok) kötelezőek, kizáró jellegűek, a vizsgára való jelentkezés előfeltételét képezik.

Teljes pontszámot csak a határidőre leadott/bemutatott dolgozatok kaphatják meg.

A türelmi időszakban (határidő után 3 nap) pontlevonással még elfogadható a beadott dolgozat (napi 1 pont levonás). A türelmi időszak után leadott munkák, ha elérik az átmenő minősítést, akkor a végső jegyben 0 pontot érnek, de a diák jogosulttá válik a vizsgán való részvételre.

A kötelező félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban pótolhatóak, de nem számítanak a végső jegybe, csupán feljogosítják a hallgatót a vizsgán való részvételre.

Jegyszámítás, jegyösszetétel:

A szemináriumi feladatokra kapott részjegyek kerekítés nélkül, két tizedesnyi pontossággal számítanak a végső jegybe. A végső osztályzat kiszámítása a részjegyek súlyozott középátlánya, amely kerekítve kerül a naplóba (0,5-ös küszöb alatt lefele kerekítés).

Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük. A szemináriumi tevékenységeken, parciális vizsgákon szerzett osztályzat csak az adott tanévben érvényes, nem vihető át egy következő tanévre.

A vizsgaidőszakban és pótvizsgaidőszakban számolt végső jegy összetétele azonos.

Kompetenciák, kreditek elismerése:

A megszerzett kreditek elismerése a BBTE szabályzatának megfelelően történik. A jegyelismertetés a tanulmányi félév első hetében kell a titkárságon kérvényezni.

Etikai kritériumok:

A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után, a kreditszabályzatnak megfelelően, a BBTE rektorának döntése által, a Kari Tanács javaslatára, amelynek alapját a vizsgáztató tanár által benyújtott írásos panasz képezi. Ez érvényes a végső jegy kiszámításában szereplő valamennyi tételre (félévi vagy pótvizsga, félévi szemináriumi feladatok, projektek).

A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgázás közben történő együttműködést, másolást, csalást a vizsgáról való azonnali kizárás követi, 1-es osztályzattal.

Vizsgajegy fellebbezése:

A vizsgajegy fellebbezése írásban jelezhető, a titkárságra benyújtott kérvény révén, amelyben a hallgató megindokolja a fellebbezést, hivatkozva a javítási kulcsra. A fellebbezésre a jegyek naplóba (academicinfo felület) kerülését követő 48 órában van lehetőség. A végső jegy a fellebbezés során nyert jegy lesz.

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

	A fenntartható fejlődés általános ikonja							
								

Kitöltés időpontja: 2025.04.22.	Előadás felelőse: Dr. Kiss Szidónia, docens	Szeminárium felelőse: Dr. Kiss Szidónia, docens
Az intézeti jóváhagyás dátuma: 2025.04.28		Intézetigazgató: Dr. Kotta Ibolya, docens